

Творчий вплив трупи Реди

Фаріда Фахмі, переклад Ірини Литвин

Стаття #7 з 8

Танець Саїді?

*Ель Асая ель Гадіда - Новий танець з палицею
(Виступ в Римському Амфітеатрі в м. Джераш, Йорданія)*

Мета цієї статті — просто показати, як танцівників по всьому світу переконали, що термін “Танець Саїді” є правильним та достатнім для описання того, чому їх навчали. Цей термін занадто загальний. Будь ласка, подивіться на карту для ясності, а також щоб побачити, наскільки великим є регіон Ель Саїд, та які території він включає.

Верхній Єгипет арабською *Кіблі Маср* (південь Єгипту) або *Саїд Маср* (Верхній Єгипет). Він також називається *Ассаїд*.

Річка Ніл тече на північ до Середземного моря. Територія, що простягається від озера Насера на крайньому півдні до області між Дахшуром та Ель-Айятом на південь від сучасного Каїру, відома як Ассаїд. Звідти на північ — регіон Дельти. Територія від Асуану на північ до Асьюту називається Південний Верхній Єгипет. Північний Верхній Єгипет включає губернаторства Ель-Мінья, Ель-Фаюм, Бені-Суейф та Асьют.

Ця величезна територія Верхнього Єгипту охоплює жителів, які відрізняються своїми культурними традиціями та засобами існування. Тут є селяни, фермери та землевласники, які населяють долину Нілу. Також є племена бедуїнів, які

живуть у пустелі на периферії губернаторств. Деякі з цих племен є кочовими за своєю природою, інші осіли в деяких з цих місць. Також на околицях міст та містечок можна знайти племена циган. І звичайно ж, нубійці з їх унікальними соціальними та танцювальними традиціями на далекому півдні. Ця стаття лише про мешканців долини Нілу.

Єгиптяни в основному однорідні за своєю природою. Наприклад, можна знайти нубійців, вихідців з Верхнього Єгипту та інші спільноти в регіоні Дельти та у великих містах, таких як Каїр та Олександрія, і навпаки.

Далі подається короткий опис місцевих танцювальних традицій, що були джерелами натхнення для ряду танців в репертуарі Труп Реди.

Місцеві танцювальні події

Нижче наведено танцювальні події, в яких беруть участь жителі села, міста чи члени громади, і які проводяться з нагоди різних святкувань.

Ель-Тахтіб та Ель-Асая

Ель-тахтіб це популярне бойове мистецтво-танець, яке найчастіше супроводжується Ель-асаєю (танець з палицею). У деяких випадках Ель-асаєя практикується самостійно. Ель-асаєя це сольний імпровізований танець, в якому учасник використовує палицю, щоб імітувати атаквальні та захисні рухи ель-тахтібу. В стилізованій манері кожен чоловік демонструє свою індивідуальність і талант в тому, як він маніпулює палицею під час танцю. Танцівник робить випадки та стрибає, сповільнюється або набирає швидкість відповідно до його безпосередньої реакції на темп супроводжуючої музики та його власного натхнення. Танцівники в цілому зберігають елегантну плавність, а також мужність в їхніх рухах та поставі.

Ці дві танцювальні події є виключно чоловічим заняттям. Дуже часто у Верхньому Єгипті можна побачити чоловіків, які носять з собою палицю в повсякденному житті. Ці палиці міцні, і якщо тримати їх паралельно тілу, то вони зазвичай досягають висоти плечей. Ці самі палиці використовуються в обох танцювальних подіях. Хоча ці дві події походять з Верхнього Єгипту, вони обидві відбуваються, хоча й меншою мірою та з меншою кількістю учасників, в спільнотах з Верхнього Єгипту, які оселилися в інших частинах країни. Чоловіки, які танцюють з палицями, зустрічаються в інших частинах Єгипту, коли вони беруть участь в святкуваннях, таких як весілля, та інших.

Ми відвідували ці дві танцювальні події багато разів протягом наших польових поїздок до провінцій Верхнього Єгипту в 1965. Ми були особливо вражені величезною кількістю учасників в подіях, які ми спостерігали в Карнакському храмі в Луксорі, містах Сохаг та Бені-Суейф. Саме подія в Сохагу найбільше надихнула Махмуда Реду, та його театральна презентація ель-асаї отримала назву Ель-асаєя з Сохагу.

Ель-Кафафа

Ель-кафафа, яку інколи називають ель-каф (долоня) - це ще одна танцювальна подія, яка була досліджена та задокументована в Араб Мьют, селі в провінції Асьют. В цьому танці важливу роль відігравали спів та плескання в долоні, звідси і назва. Ми були знову вражені великою кількістю учасників. Там було близько сотні чоловіків, вишикуваних в лінію, з лідерами, розподіленими по ній.

Після того, як чоловіки розпочали свій танець, чотири жінки виходили з кожного боку попереду лінії чоловіків. Вони тримали невелику дистанцію від чоловіків, і кожна з них зберігала своє місце протягом танцю. Вони просувалися в напрямку центру в величній манері, рухаючи свій корпус вперед і назад. Кожного разу, коли вони танцювали на місці, вони гойдали своїми стегнами, супроводжуючи тяжким ударом ступні об землю кожен поштовх стегном в сторону. Протягом усього танцю руки жінок були підняті над головою. Вони тримали руки перед очима долонями назовні, або розведеними широко з ледь зігнутими ліктями та стиснутими кулаками.

Жінки, які брали участь в цій події, були немолодими. Це були матері та тітки з громади. Рухи обох, чоловіків і жінок, були спокійними та плавними, в час як вони дотримувалися темпу оплесків та співу. Постановка Махмуда Реди для театру була названа Ель-кафафа з Асьюту.

Характеристики цієї танцювальної події дозволили Махмуду Реді розвинути та збільшити їх. Він сфокусувався на різних властивостях рухів та підкреслив унікальний стиль як чоловіків, так і жінок. Завдяки своїй культурній чутливості він підпорядковувався з місцевим традиціям, дотримуючись початкового рівня близькості між чоловіками і жінками та їх взаємовідносин один з одним.

Введення жіночої партії

З найперших танців, презентованих на сцені, танцівниці були представлені в постановках, де чоловіки танцювали з палицями. Всі ці танці були поставлені з використанням типової музики, ритму та популярних пісень з Ассаїду. Танцівниці трупи Реди ніколи не танцювали з палицями. Те, як вони танцювали, залишалося в межах суспільного етикету та морального кодексу і було прийняте широкою єгипетською публікою.

Нові постановки місцевих танців

Махмуд Реда продовжував розвивати нові підходи до своїх постановок. Він звернувся до танцювального матеріалу, що мав додатковий потенціал для новаторства та перетворення. Серед нових танців, виконаних на сцені в 1976, був по-новому поставлений Ель-асая. Він називався Ель-асая ель-гадіда (новий танець з палицею) та був станцьований з новим музичним супроводом і новим хореографічним підходом.

Творчий розвиток Махмуда Реди як хореографа дозволив йому бути більш вільним у ставленні як до структурних особливостей, так і до лексичного наповнення танців. Більше глибини та масштабу було додано до просторової

побудови. Артисти покривали значну частину сцени та рухалися, утворюючи різні візерунки. Дія, які відбувалися, перетворювалися на проекції різних персонажів та фокусувалися на взаємовідносинах у групі протягом танцю. Дія і взаємодія виникала між учасниками в одних випадках, та між групами — в інших. Сольні партії були виділені шляхом їх протиставлення узгодженим рухам групи.

В цьому танці танцівники маніпулювали двома палицями замість одної. Це створювало більше варіацій та динаміки в їхньому танці. Стиль артисток часом протиставлявся приземленим крокам та постійному розмахуванню палицями чоловіків. Ритмічні рухи жінок були інколи протиставлені, а інколи поєднувалися з танцювальними рухами чоловіків.

Термін “Саїді”?

З ранніх років трупи Реди Махмуд Реда постійно говорив, що його робота була результатом натхнення. Він завжди був дуже точним щодо його роботи та інформації, що він надавав. Нечіткий та узагальнений термін “Саїді” ніколи не використовувався в нашому репертуарі. Щоб переконатися напевне в тому, що я стверджую, я дістала з комірчини велику коробку, що містить численну кількість програмок, брошур і буклетів, які моя мати назбирала протягом років. Передивившись їх, я впевнилася, що жоден танець не називався танцем “Саїді”.

***